

KUMEKUCHA

Tovuti: www.kumekucha.co.tz | ISSN 4562-9710 Toleo Na. Toleo 0010 IJUMAA JANUARI 31, 2025 / Bei Tsh 1,000 Ksh 100⁰⁰

Wasira aikomalia Chadema

UK 2

>Aionya isithubutu kuleta vurugu, >Asema ikulu wataiona kwenye runinga tu

Rais Samia apiga
marufuku wagoni
kufanya umachinga

Dk.Biteko aongoza mazishi
wanafunzi saba geita

UK 2

Noti mpya
kuanza kesho

UK 2

CUF yapata Katibu
Mkuu mpya Mwanamke

UK 2

Rais Kagame
asalimu amri

Lissu ajitosa
kumtetea Dk.Slaa

UK 3

NOTI MPYA
KUANZA KESHO
Na Benny Mwaipaja,
GAVANA wa Benki

Kuu ya
Tanzania,Emanuel
Tutuba amesema kuwa
noti mpya za Tanzania
zenye saini ya Waziri
wa Fedha,Dk.Mwigulu
Lameck Nchomba na
yeze mwenyewe
zitaingia kwenye
mzunguko kuanza
kesho Jumamosi
Februari Mosi.

Gavana Tutuba
amesema,noti hizo
zitatumika sambamba
na noti zilizopo hivi sasa
zenye mwonekano wa
noti zinazotumika hivi
sasa zilitotolewa
mwaka 2010, ikiwemo
alama za
usalama,ukubwa,rangi
na mengine,ispokuwa
ina marekebisho
kwenye saini ya Waziri
wa Fedha na Gavana
wa Benki Kuu ya
Tanzania.

Gavana Tutuba
amesema hayo wakati
akimkabidi,Dk.Nchemb
a, Noti kifani za shilingi
elfu kumi, elfu Tano,
Elfu Mbili na Shilingi
Elfu moja, katika Ofisi
Ndogo za Wizara ya
Fedha,Jijini Dar es
Salaam, kwa mujibu wa
Sheria na Taratibu
zinazosimamia masuala
ya fedha nchini.

Kwa upande wake
Waziri wa
Fedha,Dk.Mwigulu
Lameck
Nchomba,alimshukuru,
Rais Dk.Samia Suluhu
Hassan kwa kuruhusu
jambo hilo kufanyika na
kumpungeza Gavana
wa Benki Kuu ya
Tanzania, Bw.

Emmanuel Tutuba, kwa
kusimamia mchakato
wa uchapaji wa Noti
hizo kwa weledi na
udadilfu mkuanya.

Dk.Nchomba aliridhia
Noti hizo ziingizwe
kwenye mzunguko na
kuanza kutumika kama
ilivypangwa tarehe
moja Februari mwaka
huu

CUF YAPATA KATIBU MKUU MPYA MWANAMKE

NA HUSNA NASSORO
BARAZA Kuu la uongozi wa Chama Cha Wananchi
CUF,limemchagua Bi,Husna Abdallah kuwa Katibu Mkuu wake wa
kwanza mwanamke wa chama hicho.

Huko nyuma CUF ilivahi kuwa na Naibu Katibu Mkuu,Magdalena
Sakaya lakin katika kuonesha kuleta mapinduzi ya kutambua uwemo
wa mwanamke imemchagua Bi Husna kuwa Katibu Mkuu.

Katika medani za siasa hapa Tanzania, Bibi Husna anakuwa ndio
Mwanamama wa Kwanza kushika nafasi hiyo lakin pia hii
inaonyesha jinsi Chama Cha Wananchi (CUF)kilivo na uwazi
inapotokea mwanachama mwenye sifa anapotaka kugombaa nafasi
yoyote.Aidha Bi. Husna alishinda kwa kupata kura 19 wakati
mpinzani wake ndugu Ali Abarani alipata kura 11.

Stephen wasira aikomalia chadeama

NA STANSLAUS
THOBIAS, GEITA

MAKAMU Mwenyekiti wa
Chama Cha Mapinduzi (CCM)
Tanzania Bara, Stephen
Wasira serikali haitakubaliana
na azimio lolote

litakalopitisha na Chama cha
Demokrasia na
Maendeleo(CHADEMA)lenye
lengo la kuvunywa amani,umoja
na mshikamano wa taifa.

Wasira amesema hayo
jana mjini Bunda alipohutubia
wananchi katika mkutano
uliotumika kuzindua sherehe
za maadhimisho ya miaka 48
ya kuzaliwa kwa CCM kuitia
mkutano wa hadhara
uliofanyika katika uwanja wa
Stendi ya zamani.

Alisema,amesikia chama
hicho kikitangaza kwamba
kinakwenda kujifungia halafu
kije na jambo ambalo
halijapata kushuhudiwa nchini,
hiyo anatoa angalizo
mapemba kuwa jambo hilo ni
lazima lifuate katiba, sheria,
kanuni na miongozo ya nchi
endapo halitazingatia hayo
CCM haitakubaliana na.

"Wamesema wanajifungia
halafu waje wafanye jambo
ambalo halijapata kuonokana,
nikasema ni jambo gani, mimi
nikaona huko kujifungia ile ni
honeymoon maana
honeymoon simnajua, watu
wakishaoana wanajifungia
mahali...ile ni honeymoon.

"Tunawaambia tunawatakia,
heri kwenye fungate lao lakini
tunawaambia lolote
watakalotoka nalo kwenye
honeymoon lazima lifuate
sheria, wakija na honeymoon
inavunja amani hatuezi
kuwaunga mfono.

"Amani sera ya msingi ya
Chama chetu na nchi yetu, sisi
ni tofauti na nchi nyingine za
Afrika hatujapigana wenye
kwa wenye wala hatujapata

kupinduana kwa hiyo hatuwezi
kuruhusu kikundi cha watu
kivuruge amani na
tunawaambia katika suala la
amani hakuna msalie mtume,
tutalinda amani ya Tanzania
kswa gharama yoyote,"
alisema.

Alisema,Tundu Lissu
ameona ukweli na umuhimu
wa uchaguzi ndio maana
ameamoa haweza kugomea
uchaguzi "namkaribisha sana
katika uwanja wa mapambano
maana hilo ndilo jambo la
msingi kwamba tutagombea
naye."

Wasira alisema,ana hakika
CCM itapata ushindi wa
kishindo katika uchaguzi mkuu
wa mwaka huu kutokana na
mambo makubwa
yaliofanyika katika utekelezaji
wa Ilani ya uchaguzi.

"Ataweka wagonbea, ila
tunachomwambia ni kwamba
tumejipanga kushinda kwa
kishindo,tutashindana naye
mapemba kuwa jambo hilo ni
lazima lifuate katiba, sheria,
kanuni na miongozo ya nchi
endapo halitazingatia hayo
CCM haitakubaliana na.

"Rais wetu ni mwene
upendo mkubwa ameanzisha
sera inaita 4R moja ni
maridhiano na sisii CCM ni
Chama kinachopigania
amani,sisi ni Chama
kinachosimamia maendeleo,
sisi ni Chama kinachopigania
umoja wa watu wa Afrika, hizo
ndizo sera zetu za msingi.

"Rais Samia ameghamramia
msiba pamoja na kutoa ubani
kwa kila familia za wafifa
pamoja na kugharamia
usafirishaji wa mili ya wanafunzi
wawili kwenda Chato, Geita na
Karatu mkoani Arusha kwa
mazishi," amesema.

"Alisema,CHADEMA
imeshindwa kutumia fursa
iliyotolewa na Rais Samia ya
kukaa pamoja na kujadili
mambo ya msingi yanayohusu
mustakabili wa taifa.

"Rafiki zetu wale walikuja

wakasema hali ni mbaya sana
turidhiane, wakaleta ajenda
wanasema tuwaruhusu
waliokimbia warudi na
kwamba watakuwa salama,
walirudi na wako salama.

BENKI YA DUNIA YATOA MCHONGO AJIRA KWA VIJANA TANZANIA

NA MWANDISHI WETU

RAIS wa Benki ya Dunia (WB) Ajay Banga ametua
matumaini kwa vijana wa Kiafrika wakiwemo Watanzania,
kujiaandaa kuingia katika soko la ajira ikiwa ni sehemu ya
mipango inayoendelea kukamilika ya taasisi hiyo.

Alisema,katika muongo ujao, Vijana milioni 360 wa Afrika
watakuwa tayari kuingia kwenye soko la ajira, kipindi ambacho
pia mfumo wa Afrika unatarajiwa kutoa ajira kwa vijana milioni
250.

Banga aliyesema hayo katika Mkuu wa Nishati wa Wakuu
wa Nchi za Afrika uliofanyika jijini Dar es Salaam na kuongeza
kuwa kipindi hicho pia kitawaacha vijana watatu katika
watanano, bila fursa ya kazi inayowapa kipato na heshima.

DK.BITEKO AONGOZA MAZISHI WANAFUNZI SABA GEITA

NA STANSLAUS
THOBIAS, GEITA

MAKAMU Mwenyekiti wa
Chama Cha Mapinduzi (CCM)
Tanzania Bara, Stephen
Wasira serikali haitakubaliana
na azimio lolote

litakalopitisha na Chama cha
Demokrasia na
Maendeleo(CHADEMA)lenye
lengo la kuvunywa amani,umoja
na mshikamano wa taifa.

Wasira amesema hayo
jana mjini Bunda alipohutubia
wananchi katika mkutano
uliotumika kuzindua sherehe
za maadhimisho ya miaka 48
ya kuzaliwa kwa CCM kuitia
mkutano wa hadhara
uliofanyika katika uwanja wa
Stendi ya zamani.

Alisema,ana hakika
CCM itapata ushindi wa
kishindo katika uchaguzi mkuu
wa mwaka huu kutokana na
mambo makubwa
yaliofanyika katika utekelezaji
wa Ilani ya uchaguzi.

"Ataweka wagonbea, ila
tunachomwambia ni kwamba
tumejipanga kushinda kwa
kishindo,tutashindana naye
mapemba kuwa jambo hilo ni
lazima lifuate katiba, sheria,
kanuni na miongozo ya nchi
endapo halitazingatia hayo
CCM haitakubaliana na.

"Rais wetu ni mwene
upendo mkubwa ameanzisha
sera inaita 4R moja ni
maridhiano na sisii CCM ni
Chama kinachopigania
amani,sisi ni Chama
kinachosimamia maendeleo,
sisi ni Chama kinachopigania
umoja wa watu wa Afrika, hizo
ndizo sera zetu za msingi.

"Rais Samia ameghamramia
msiba pamoja na kutoa ubani
kwa kila familia za wafifa
pamoja na kugharamia
usafirishaji wa mili ya wanafunzi
wawili kwenda Chato, Geita na
Karatu mkoani Arusha kwa
mazishi," amesema.

"Alisema,CHADEMA
imeshindwa kutumia fursa
iliyotolewa na Rais Samia ya
kukaa pamoja na kujadili
mambo ya msingi yanayohusu
mustakabili wa taifa.

"Rafiki zetu wale walikuja

wakasema hali ni mbaya sana
turidhiane, wakaleta ajenda
wanasema tuwaruhusu
waliokimbia warudi na
kwamba watakuwa salama,
walirudi na wako salama.

LISSU AJITOSA KUMTETEA DK.SLA NA MWANDISHI WETU

MWENYEKITI wa Chama cha
Demokrasia na
Maendeleo(CHADEMA)Wakili
Tundu Lissu, ameongeza nguvu
katika jopo la mawakili
wanaomtetea mwanaasiwa
mkongwe nchini Dk.Wilborad
Slaa, katika kesi inayomkabilu ya
kusambaza taarifa za uongo
kupitia mtando wa X.

Lissu jana aliunganana na
mawakili wa utetezi wa Dk.Slaa
wakiongozwa na Peter
Madeleka,Hekima Mwasipu,
Mwanaisha Mndbaru,Edson
Kilatu na Paul Kisabo katika
Mahakama Kuu ya Tanzania
ambayo ilito agizo kwa
Mahakama ya Hakimu Mkazi
Kisutu,kushughulikia dhamana
ya mwanaasiwa huyo.

Dk.Slaa alikosa dhamana
tangu alipopandisha kizimban
Januari 10,2025 ambapo

alisomewa shitaka la
kusambaza taarifa za uongo
kupitia mtando wa X ambapo
mawakili wake walilazimika
kufungua shauri la mapitio ya
kesi yake katika Mahakama Kuu
akiipingi mwendeni wa
Mahakama ya Kisutu kuahirisha
usikilizwaji wa suala la dhamana
yake kutohaka na maombi ya
kupinga dhamana yake
yaliyotolewa na Jamhuri.

Akitoa maagizo yake jana,Jaji
wa Mahakama Kuu,Arnold
Kirekiano,alisema,kwa kuwa
kesi ya msingi iko Mahakama ya
Kisutu ambayo ina mammaka ya
kusikiliza kesi hiyo na kwa kuwa
hoja ya uhalali wa mashtaka
ilishatolewa Kisutu na
inasikilizwa na kupang'wa
uamuzi amesema si vyema
Mahakama Kuu kuingilia kati.
Hiyo Jaji Kirekiano ameleekeza
Mahakama ya Kisutu itoe
uamuzi ambao ilishauandaa.

Akitungumza mara baada ya
kutohaka maagizo hayo na
Mahakama Kuu,Mwenyekiti wa
Chadema na Wakili wa Dkt.
Wilborad Slaa, Tundu Lissu
alisoma,mesikitishwa na
kushikiliwa kwa muda mrefu
mteja wake huyo ambaye ana
umri wa miaka 76 bila kupewa
dhamana huku akieleza kuwa ni
uonevu.

"Hivi inawezekanaje kwa
serikali hii, na mapolisi wake na
waendesha mashtaka wake
kumweka ndani muda wote huu
mzee wa miaka 76,Mzee Slaa
aliyvo ni tishio kiasi ganii? Kama
sio kukandamiza watu bure,Hivi
ndyo vitu ambavyo tunatakiwa
tuvipige vitu, tutengeneze nchi
mpya, tupate sheria mpya,
Katiba mpya itakayohakikisha
kwamba mambo haya ya
uonevu wa aina hii hayatokei
tena kwa Wananchi wetu"

Kwa upande mwininge,
Rais Dkt. Samia ameridhia
mwakili wa Mwenyekiti wa

Wafanyabiashara wa
Kariakoo kufanya ziara katika
eneo hilo la biashara kwa

RAIS SAMIAAPIGA MARUFUKU WAGENI KUFANYA UMACHINGA

Na Husna Nasorro,

RAIS wa Jamhuri ya
Muungano wa
Tanzania,Dk.Samia Suluhu
Hassan,amepiga marufuku
wafanyabiashara wa kigeni
kujishughulisha na biashara
za Kimachinga.

Rais Dk.Samia amepiga
marufuku hiyo jana katika
hafila ya chakula cha mchana
pamoja na washiriki wa zoezi
la utaftaji na ukozi wa ajali
ya kuperomoka kwa jengi la
gorofora eneo la Kariakoo
ikiwi ni utekelezaji wa ahadi
aliyointo wakati

Dk.Slaa alikosa dhamana
tangu alipopandisha kizimban
Januari 10,2025 ambapo

alisomewa shitaka la
kusambaza taarifa za uongo
kupitia mtando wa X ambapo
mawakili wake walilazimika
kufungua shauri la mapitio ya
kesi yake katika Mahakama Kuu
akiipingi mwendeni wa
Mahakama ya Kisutu kuahirisha
usikilizwaji wa suala la dhamana
yake kutohaka na maombi ya
kupinga dhamana yake
yaliyotolewa na Jamhuri.

"Mheshimiwa Rais
ulinielekeza kuunda
kamati maalum ya kufanya
uchunguzi wa kuporomoka
kwa jengi na kufanya
ukaguzi wa kina wa
majengo mengine yaliyoko
kwenye eneo la Kariakoo

"Napenda
kukufahamisha kuwa
kamati hiyo, wajumbe
wake wote wako hapa
ndani na imehitimisha kazi
yake na kwa sasa
nakamilisha taratibu za
kuiwasilisha kwako nikika
pamoja na timu nyngine
iliyoundwa kwa kadri
itakavyokupendeza siku
yoyote na wakati wowote
tunaomba utupangie muda
pamoja na kamati kwa ajili
ya kufanya mawasilisho
mbele yako.

"Dar es Salaam tuna mradi
wa DMDP ambao katika
fedha za DMDP tumejipanga
kujenga Soko jingine kubwa
na nzuri kama la Kariakoo
maeneo ya Jangwani,
kwahiyu ni maoni yetu
kwamba baadhi ya
Wafanyabiashara, Wanangu
Wamachinga tutawahamisha
tuwapeleke kwenye Soko lile
la Jangwani na wakafanye
biashara zao kwa nafasi"

Kagame alianidia kuitipa ukurasa wa X kwamba, amekeuwa na
mazungumzo yenye tija na Rubio kuhusu umuhimu wa
kuhakikisha mapigano yanasitishwa Mashariki mwa Congo na
kushughulikia mara moja kiini cha migogoro.

Marekani kwa muda mrefu imeionya Rwanda kuhusiana na
hatua yake ya kuwaunga mkonono wa M23.Hivi sasa waasi
wa M23 wameingia ndani zaidi ya mji wa Goma na kuchukua
udhibiti wa uwanja wa ndege.

TANAPA waanza maandalizi safari za treni

Na Zainab Ally -
Dar es Salaam.

WIKI iliyopita tulizungumzia sehemu ya kwanza ya tatizo la msongo wa mawazo na ufumbuzi wake. Katika mfululizo wa makala hi tulishi kuzungumzia sababu zinazosababisha msongo wa mawazo. Sababu namba mbili inayosababisha msongo wa mawazo:

2. MATATIZO YA KIFEDHA

Msongo wa mawazo unaweza kusababisha na matatizo ya kifedha kwa sababu zifuatazo

Ukosefu wa ajira, kudaiwa fedha nyinyi sana, kulisipwa fedha kidogo sana kwénye ajira au kibarua, kufukuzwa kazi na biashara kuingiza fedha kidogo sana.

Matatizo mengine ni mwenza wako kuba mali zako na kuziuza kisha akatokomea kusikojulikana, kufilsika, kufilisiwa, kubiwi, kudhalumiwa, kutapeliwa, kuvami na majambazi, majanga ya asili kama ukame, mafuriko, temeko, kimbungu na watu kukopa fedha zako nyinyi lakini hawarudishi.

3. MATATIZO YA KIFAMILIA/MAHUSIANO

Msongo wa mawazo unaweza kusababisha na matatizo ya kifamilia/mahusiano kwa vyango vifutavyo:

MAHUSIANO
Vyango ni kumfumania mwenza wako, kusalitiwa, kugundua mwenza wako amezaa na mtu mwengine, kugundua mwenza wako ameathirika na ugonjwa usiokuwa na tiba kama ukimwi, kutekekeza na ujauzito, mwenza wako kutoroka kwenda kwa mara kwa mara,

Mwenza wako kukopeka, kukutukana, kudhalilishi hadharan, kukuita majina ya udhalilishi, kutishia muachane mara kwa mara, kunkuyima unyumba kila siku, kukupa kashfa za uongo za usaliti kila siku, kupiga mara kwa mara, kungiliwa kinguvu, kungiliwa kinyume na maumbile. Mwenza wako kubambikia kesi mahakamani, mwenza wako kuvunja mahusiano ghafa, mwenza wako kukata mawasiliano ghafa.

FAMILIA
Ugomvi wa mara kwa mara wa wazazi wako, ugomvi wa ndugu zako wa damu na wazazi wako, kutengwa na familia yako, talaka au kutengwa kwa wazazi wako, kuuguzwa mzazi na wazazi, mzazi kuwa mzee sana au mlemavu.

4. MATATIZO BINAFSI
Unaweza kusumbuliwa na msongo wa mawazo kwa sababu binafsi kama vile #kuichukia kwa muonekano, kusumbuliwa na ulemavu wa kudumu, kuichukia kazi yako, kuichukia taaluma yako, hofu ya kukoolewa, hofu ya kufa, kuichukia familia yako, kumchukia mwenza wako lakini hajakukose chohote,

Tishio la usalama wako, tishio la kufunga gerezani, tishio la kufukuzwa kazi, kukoolewa mara kwa mara kuathirika na ulevi kupindukia, kuchea kamari, kuvuta bangi, kutumia dawa za kulevyo, kutumia fedha nyinyi sana bila kujizua.

Nyinye ni kuathirika na kujichua (masterovation), kujiona mzee sana kabla ya umri, kuona umri unazidi kuongezeka bila kupiga hatua yoyote kuchumi na kifamilia. Kugombana na watu wa karibu mara kwa mara bila sababu zozote za msingi.

Unafahamu tatizo la msongo wa mawazo?

tofauti na za kwako.

5. KUMBUKUMBU ZENYE KUHZUNISHA NA MALEZI YA UTOTONI

Unaweza kusumbuliwa na msongo wa mawazo kwa sababu za kumbukumbu mbaya zeny kuhuzunisha kama vile kutekwa nyara, kubakwa, kulawitwa, vipigo, kupata ajali yeny kusababisha ulemavu wa kudumu, kifo cha ghafra cha mpendwa wako, kusababisha ajali au kifo cha mpendwa wako kwa uzembe. Kunyang'anya mali, kufungwa gerezani, kushuhudia mzazi wako anapigwa, kufokewa, kutukanwa, kubamizwa ukutani, kurushuwa mawe, kunyimwa chakula, kufukuzwa nyumbani, kulazwa chooni, kubakwa, kulawitwa, kuwa n.k.

Vilevile kumbukumbu zeny kuhuzunisha kama kupigwa, kufokewa, kutukanwa, kudhalilishwa, kunyimwa chakula, kutengwa, kubaguliwa, kufanyiwa uonevu mara kwa mara.

III. MADHARA YA MSONGO WA MAWAZO

Madhara ya msongo wa mawazo ni kuongezeka kwa matatizo ya kifedha, kipitia kipindi kigumu sana kifedha, kutumia dawa za kulevyo, pombe kupindukia, kuvuta bangi, kufukuzwa kazi, kufanya uhalifu, kujidhuru au kuwadhusi watu wengine.

UFUMBUZI WAKE

Msongo wa mawazo unaweza kukabiliwa kwa njia zifuatazo

1. KUJUA CHANZO CHA TATIZO HUSIKA

Unaweza kukabiliwa na msongo wa mawazo kwa kufanamu chanzo cha tatizo lako na viashiria vya tatizo hilo. Kabla ya kukabiliwa na msongo wa mawazo unatakiwa kukabiliwa na viashiria vya msongo wa mawazo ambapo ni kupata utilivu wa akili.

Njia za kupata utilivu wa akili ni kama vile mazoezi ya kupumua (Deep breathing exercises, Yawning, Belly breathing) maelezo yake yako kwenye makala za nyuma pamoja na ndani ya kitabu cha JINSI YA KUPONA MAUMIVU MAKALI SANA MOYONI

2. TENGANISHA MATATIZO SEHEMU MBILI

Sehemu ya kwanza kuna matatizo yapo nije ya uwezo ambaio hauna uwezo wa kukabiliwa nayo kwa mfano hauna uwezo wa kubadilisha tabia ya mtu mwengine, hauna uwezo wa kubadilishi historia yako, hauna uwezo wa kutawa maamuzi ya watu wengine.

Hauna uwezo wa kuzua watu wengine kufanya makosa, hauna uwezo wa kuzua wapendwa wako kuugua au kifo kwa sababu ni mambo ambayo yanatokea kwa watu wote ulimwenguni bila kujali juhudhi na umakinia.

Hauna uwezo wa kuzua mwenza wako kusaliti ila unaweza kumsamehe au kumuacha kisha uanze upya kutufata mwenza mwengine. Hauwezi kumridhisha kila mtu hajaliishi utaongea nini au kufanya kitu gani.

Matatizo ambayo yapo nije ya uwezo hutumika kujenga uvumilivu, kujifunza kusamehe, kujifunza tabia za watu, kubadilisha malengo au njia za kufikia malengo yako, kujua nguvu zako na madhafu yako.

Kujua matumizi ya fedha, kupata uzoefu wa kitu fulani, kujua sifa za marafiki, kujua sifa za mwenza sahihi, kujua namna ya kujitetea, kujua namna ya kukabiliwa na watu wenye tabia

Mawasiliano
+255766862579
+255622414991
Imeandikwa na Psychologist Said Kasege. Temke, Dar es

CONGO DRC INA UBAVU KUITEKETEZA M23?

KUHUSU mapigano yanayoendelea kule nchini Congo DRC zamani ikiita ZAIRE, niwaambie tu kwamba M23 sio lolote kama nchi zifuatazo zitaamua ziache kufadhili hao waasi ama nchi hizo zivamiwe kijeshi na nchi ambazo zinappinga udhaalimu unoaendelea kwa wananchi wa DRC.

Sikia, hakuna namna yeoyote ambayo nchi ya Rwanda inaweza kujisafisha kwamba ina wafadhibi M23 kwa sababu kuna namna anahisi wale wanaoitwa Watutsi wanakandamizwa na DRC wala Uganda kujihami kwamba kuna kundi lipo pale linaloendesha mikakati kuivamia Uganda.

Kwa kifupi sana Uganda sio nchi ngeni kwa kujifanya wanawea kujimegea ardhii katika mataifa jirani; mwaka 1978 hadi 1979 walikutana na kitu cha moto kutoka Tanzania baada ya kujaribu kujimegea ardhii ya mkoaa wa Kagera. Ingelikuwa tunaweza kujifanya subira kama hizi za DRC ule ujinga ungeendelea hivyo hivyo hadi leo.

Nakutoa tu tongotongo.
Unakumbuka DR. JP Magufuli aliyovoamua kubadili mapori ya akiba yaliyopo Karagwe na kujapandisha hadi kuwa hifadhi za taifa? Unazifahamu sababu zake? Unaifahamu Kimisi? Unaifahamu Ibanda? Unaifahamu historia ya Burigi Chato iliyoanzishwa?

Mapori yanapokuwa hayana ulini

Sikia hii; Magufuli hakutaka kucheka na nyani; wakati Hayati Dr JP Magufuli anaingia madarakani alikuta Tanzania na Rwanda hatuko vizuri kimaelewano. Magufuli alimuita mara kadhaa Kagame waongere, wakaongea na wakaterejea kuongea kwa mara nyininge tena. Lakini mazungumzo yale walau yilipata muafaka mzuri na hatimaye tutabaki bila uhasama mkubwa; ikabaki matumizi ya akili kumkwepa mtu mgomvi.

Nilikuuliza kuhusu Kimisi Game reserve, Ibanda na Burigi-Chato? Haya mapori tengefu yalianza kuingiza "nyoka" kwa mgongo wa wafugaji kutoka Rwanda. Mapori yale yalianza kutumika kutengeneza wavamizi. Mwaka 2018 Magufuli aliypandisha hadhi na kuwa hifadhi za taifa. Wajinga wachache walikejeli kwamba Magufuli anahamisha wanyama anapeleka kwao Chato. Ukweli ni kwamba ule ulikuwa mpango mkakati wa kujilinda kwa uvamizi wa kupangwa.

Ukitaka kumdhhibit adui yako, dhibiti njia zake kwanza. Rwanda akichapika hawezi kutoa msaada kwa M23. Vivyo hivyo Uganda aonywe. Uwezo hu DRC inayo. Kama ni vifaa vya kivita inahitaji ipate ufadhilli wa Urusi. Ni ka ushauri tu.

wa kimakusudi unakaribisha "wahuni" ndani mwako. Zile chokochoko za pale Kibiti na maeneo jirani unaweza kuona kwamba ulikuwa mpango mkakati wa wahuni pia. Shukra ni kwa jeshi letu lisafisha magugu yote.

Nataka kusema nini? Ukiuatilia historia ya hii vita ya DRC na - Waasi wake utaewela nimesema nini hapa. Waasi wote wametokana na watawala walioko madarakani. DRC iliwaribisha waasi bila kutambua. Kwa kifupi miaka ijayo Rwanda inaweza kuwa tishio kwa mataifa jirani, ni nchi ambayo inapaswa kudhibitiwa ipasavyo kila inapojariboa kufanya majaribio ya kipuuzi.

Leo hii DRC ikitaka iwe salama hahitaji kusumbuana na M23; iingie front pale Rwanda moja kwa moja iifute kwenye ramani. Hapo amani itakuwepo ya kudumu.

Ukitaka kumdhhibit adui yako, dhibiti njia zake kwanza. Rwanda akichapika hawezi kutoa msaada kwa M23. Vivyo hivyo Uganda aonywe. Uwezo hu DRC inayo. Kama ni vifaa vya kivita inahitaji ipate ufadhilli wa Urusi. Ni ka ushauri tu.

Sababu ya nyani jike kupenda nyani dume wenyе pua kubwa

BBC
NYANI wenyе pua kubwa ni mojawapo ya nyani wanaotambulika zaidi duniani. Katika siku za nyuma, ilisemekana kwamba pua zao zilikuwa kubwa sana, walipaswa kuzishikilia kwa upande mmoja ili waweze kula, lakini hii si kweli. Wanakula vizuri tu.

Wanapatikana katika kisiwa cha Borneo Kusini-mashariki mwa Asia, nyani hawa wa Ulimwengu wa Kale ni wa kijamii na wanyenyekevu. Wanaishi katika makundi; Kundu la majike huwa na dume mkubwa, anayetawala na majike na watoto wao.

Huishi msituni kando ya vijito na mito, ambapo hutafuta matunda, mbegu na majani. Matunda ambayo hayajaiva hupendelewa kwani kiwango cha juu cha sukari katika matunda yaliyoiva kinaweza kusababisha matumbo yao ambayo tayari ni mazito kutanuka zaidi.

Nyani Watoto wa tumbili aina ya proboscis huzaliwa wakiwa na nyuso za samawati angavu na manyoya meusi, ambayo hubadilika polepole na kuwa rangi ya

watu wazima wanapokua.

Ndio nyani pekee wanaojulikana kurejesha chakula chao na kukiifuna mara mbili na kuwa na tumbo mithili ya ng'ombe lenye vizimba vingi. Bakteria wa Symbiotic wanaishi kwenye chemba husaidia kuvunja na kuondoa sumu ya chakula chao ambacho ni kigumu kusagua.

Kila kitu kuhusu nyani hawa ni kikubwa. Tumbo lao ni kubwa, linajumuuisha hadi robo ya uzito wa mwili wao. Wana miguu na mikia mirefu. Wao ni wakubwa kimwili, madume wanaweza kuwa na uzito wa hadi 24kg (karibu 52lbs).

Na bila shaka, pua zao ni kubwa na maumbo makubwa, wanavyoonekana, kama wale wa wakoloni wa Uhlanzi waliokwenda Borneo katika karne ya 19, na kuwafanya watu wa eneo la Malai kumpa jina la utani tumbili huyo 'Orang Belanda'.

Nyani jike aina ya proboscis

hupenda nyani wenyе pua kubwa, ambayo ni maalum madume na inakuwa na hadi urefu wa 17cm (6.5in), ni sifa iliyochaguliwa yenyе kuvutia kingono. Majike wanaperidelea madume wenyе pua kubwa na sayansi husaidia kueleza kwa nini.

Uchunguzi unaonesha kwamba madume wenyе pua kubwa wana miili na korodani kubwa, na kwamba ukubwa wa pua huathiri ubora wa sauti za madume. Pua zao zina ashiria ufanisi katika masuala ya uzazi na, kwa kuzingatia hii, madume wenyе pua kubwa huwa na majike wengi zaidi katika himaya zao.

Tumbili dume hutumia pua zao kubwa kuinua sauti na kuvutia wenzi.

Cha ajabu, madume wenyе pua kubwa pia huwa na meno madogo mithili ya mbwa. Hili ni jambo lisilotarajiji kwa sababu madume wa aina nyiringine za nyani mara nyiringi hutumia meno kwa ajili ya kupigana na kujilinda.

DONALD TRUMP AWAFUNGUE FIKRA VIONGOZI AFRIKA

NA ASKOFU KALIKAWE BAGONZA

HABARI ya mjini ni Rais Donald Trump. Maamuzi ya kirais anayoyafanya yamezua gumzo dunia nzima. Mara kusitisha misaada, mara kufuta ruzuku kwa shirika la afya duniani (WHO), mara kurejesha wazamiaji makwao.

Mara kufuta uraia wa kuzaliwa wa watoto wa wazamiaji, mara kutambua jinsia mbili tu - mke na mme, na kuititia sheria ya talaka inayompa mwanamke nusu ya mali ya mmewe. Yako mengi. Kichaa kashika rungu, msio na uwezo wa kukimbia kaeni ndani.

Hata hivyo niseme mawili hata kama hamtayapenda:

1. DONALD Trump amewapigia kengele viongozi wa nchi za Afrika na wananchi wao. Miaka 60 baada ya uhuru, haiingii akilini kuwa bado tunaitegemea Marekani itupatie fedha za kufanya chaguzi za kuwachagua wala rushwa na mafisadi wa Afrika.

Halafu akitusema kuwa tunaiba chaguzi, tubinue midomo kusema kuwa "tuko huru asituingilie". Hela za kuchaguana, kuchimba vyoo, kununua kondomu, madawa ya

ukimwi, vyandarua - katupa yeye.

Akihoji, tunajishebedua eti tuko huru. Sasa kamfurusha kichaa na virago vyake tulizeni mshono kieleweke. Namuunga mkono Trump. Wahuni na wasela wanania mwenzao kwa kutumia lugha yao. Nawajua kondoo wangu, nao wananjua.

2. Kuchaguliwa kwa Trump kumefichua siri ya wamarekani. Kwa nje wanajifanya wana demokrasia na wanaopinga ubaguzi wa rangi. Lakini kwa ndani wanamuunga mkono Trump kuzibagaza nchi maskini. Trump ni kioo halisi cha Wamarekani. Waliomchagua wanafanana naye. Tunabaguliwa na wamarekani siyo Trump kwa sababu hakujichagua wala hakuiba kura.

Hivi sasa nchi karibu zote za umoja wa Ulaya zimetekwa na roho ya kibaguzi (Zhenophobia). Hitler na Stalin wamefufuka. Huki nje wanajifanya kusikitika lakini ni wao wanaovipigia kura vyama vyenye mlengo wa kulia. Ukweli usemwe hata kama unauma. Afrika safisheni nyumba yenu. Ngoja tupambane. na hali yetu huko Kongo.

UNAFAHAMU ASILI YA MGOGORO WA RWANDA NA CONGO DRC?

USIKU wa Machi 16,1996 viongozi wa Rwanda, Uganda, Sudani Kusini na Ethiopia pamoja na kiongozi wa AFDL Laulent kabilo walisaini "Makubaliano ya mkataba wa Lemera".

Mkataba huu ulikuwa na shabaha ya kuigawa nchi hiyo kubwa mikononi mwa Marekani kupitia usimamizi wa Rwanda, Uganda, Sudani kusini na Ethiopia, huku Kenya na Tanzania wakiwa ndio wenyeviti wa kuinjinia mkataba huo wa lemela.

Japo baadae Tanzania ilijitoa kuunga mkono kuigawanya Kongo baadala yake ikaunga mkono msimamo wa Laurent Kabila katika kukataa kuutekeleza mkataba wa lemela, ambao kupitia mkataba huo ilizalishwa operation maalum iliyoitwa "Operation Banyamrenge".

Operation hii illenga kumuondosha madarakani Mobutu, kiongozi wa muda mrefu wa Kongo na kibaraka wa Marekani ambao mpaka kipindi hicho

walikuwa tayari wamemchoka kutokana na mabadiliko ya siasa za dunia.

Katika Makubaliano hayo yalio fanywa kati ya Laurent Desire Kabila na mataifa hayo huku Kabila akiwa kama kiongozi wa chama cha "kuikomboa Kongo" aliyekuwa akitaka kuondosha utawala wa dikteta Mobutu Sese Seko alipewa masharti ambayo yalianishwa kwenye mkataba wa Lemera.

Ambapo moja ya masharti ilikuwa ni kishirikina na wapiganaji wa Kinyarwanda kutoka Rwanda, Uganda na watutsi walio kuwa na makazi mashariki mwa Kongo, na baadae ya mapigano atoe sehemu ya ardhi mashariki mwa Kongo kama shukrani kwa Rwanda na Uganda huku akiruhusu usalama wa taifa hilo kuwa mikononi mwao.

Makubaliano hayo yalifanyika kwenye vilima vya Lemera vilivyo Kivu ya Kusini katika mji wa Uvira na kujulikana kwa jina hilo, la "mkataba wa lemera" makubaliano hayo yalitaka Kabila, baada ya kuwa rais wa Kongo, aruhusu mikoa miwili ya Kivu Kaskazini na Kusini kuwa makazi ya Wanyarwanda wa kabila la Kitutsi.

Laurent Desire Kabila alikuwa tayari amechoka Kwa takribani miaka 20 ya kupambana na utawala wa Mobutu Sese Seko hivyo aliona ni bora kukubali masharti yeyote yale ya mkataba ili tu aweze kumtoa

Mobutu madarakani.

Ukweli ni kwamba pamoja na mkataba huo lakini bado Laurent Kabila alikuwa na hesabu zake kichwani ambazo alizipania kuwa geuka baada ya ushindi wa kumfurusha Mobutu ikulu

ya Palace de la ñational' iliyopo Kinshasa, na inadaiwa kuwa baadhi ya mikakati baada ya ushindi aliwashirikisha TISS (shirika la kijasusi la Tanzania) ili wampe baraka za kuwageuka Rwanda na Uganda.

Baada ya makataba huo kusainiwa, ukainjinia operation maalum iliyoitwa jina la "Operation Banyamrenge" operation hii ilisukwa vyema mjini Kigali, Rwanda kwa kuundwa kikundi cha wapiganaji waliojiita "wapinzani wa dikiteta Mobutu."

Hawa walikuwa Wakongomani na Wanyarwanda kutoka Rwanda na wengine walikuwa wakiishi mkoa wa Kivu Kusini, Mashariki mwa Kongo. Katika kundi hilo alikuwemo Mkongomani, Jeneral Andre Kisasi Ngando, askari mtaalam wa kusomea aliyefunzwa ukomando China, USSR na Cuba.

MKUTANO WA NISHATI UMEIACHIA HESHIMA KUBWA TANZANIA

A HUSNA NASORRO
MKUTANO wa Nishati wa Wakuu wa Nchi za Afrika umemalizika hivi karibuni jijini Dar es Salaam kwenye Kituo cha Mikutano cha Kimataifa cha Julius Nyerere (JNICC) jijini Dar es Salaam huku mwenyeji wake Rais Dk.Samia Suluhu akiweka rekodi ya kipekee.

Takwimu zinaonesha jumla ya Wakuu wa nchi 23 za Afrika walihudhuria Mkutano huo hatua ambayo inamfanya Dk.Samia kuwa Rais wa kwanza aliyepokea idadi kubwa ya viongozi wa ngazi ya juu tangu ipate uhuru.

Mara ya mwisho Tanzania kupokea ugeni mkubwa wa wakuu wa nchi za Afrika ilikua mwaka 1999 wakati wa Kifo cha Baba wa Taifa Hayati Julius Kambarage Nyerere lakini hivi karibuni ilikuwa mwaka 2019 wakati Wakuu wa Nchi 15 walipohudhuria

Mkutano wa Wakuu wa Nchi za Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADC). Nchi ambazo Wakuu wa Nchi zao wanashiriki Mkutano huo kutofa Algeria, Comoro, Liberia, Lesotho, Botswana, Kenya, Ghana, Gabon, Sierra Leone, Ethiopia, Sudan na Malawi. Nyingine ni Zambia, Somalia, Guine Bisau, Burundi, Mauritania, Kongo Brazzaville, Madagascar, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Congo, Libya, Nigeria, Djibouti na Gabon.

Makamu wa Rais watakaoshiriki ni kutoka Gambia na Benin, Mawaziri Wakuu kutoka Côte d'Ivoire, Uganda, São Tomé and Príncipe na Equatorial Guinea na Naibu Mawaziri Wakuu ni kutoka Eswatine na Namibia.

Naibu Waziri Mkuu na Waziri wa Nishati na Madini, Doto Biteko, anasema, Tanzania imepata wenyeji wa Mkutano huo kutokana na juhudzi za Rais Dk.Samia Suluhu Hassan kufungua nchi katika masuala ya Diplomasia lakini kivutio

kingine ni kuwa kisiwa cha amani.

Anasema, pia waaandaji wa Mkutano huo Benki ya Dunia (WB) wameichagua Tanzania kutokana na kuwa nchi ya Afrika iliyo mstari wa mbele katika mpango wa kupeleka umeme vijijini.

Waziri wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Afrika Mashariki, Balozi Mahmoud mkutano huo ni mwendelezo wa matunda ya diplomasia ya Tanzania ambapo Serikali imejipanga kuhakikisha kuwa Tanzania inaendelea kutangazikia barani Afrika na duniani kwa ujumla.

Tanzania inatarajia kuwa Mwenyeji wa Mkutano wa Nishati wa Wakuu wa Nchi za Afrika kuhusi Nishati baada ya Dk.Samia kuridhia ombi la Benki ya Dunia (WB) na Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB).

Kamishira wa Umembe na Nishati Jadiidifu Mhandidi Innocent Luoga, Mkutano huo utahusisha Wakuu wa Nchi 54 katika Bara la Afrika, MaRais wa WB, AfDB, Umoja wa Afrika, Mawaziri wa Fedha na Mawaziri Nishati.

Akielezea chimbuko la Mkutano huo, Mhandidi Luoga anasema takwimu zinaonesha kuwa, takribani Waafrika milioni 685 hawajafikiwa na huduma ya umeme hadi sasa katika ya Waafrika zaidi ya Bilioni 1.

Benki ya Dunia kwa kushirikiana na Benki ya Maendeleo Afrika wamekuja na Mpango Mahsus na ujilikanao kama Mission 300 ambaa umelenga kuharakisha upatikanaji wa umeme kwa

Waafrika Milioni 300 ifikapo 2030.

Aneleza kuwa, Mpango huo unahusisha nchi zote za Afrika ambapo nchi 14 zimechaguliwa kuanza utekelezaji wa Mpango wa Mission 300 na nchi nyingine zitafuata. Amezitaja nchi hito kuwa ni Tanzania, Mali, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo, Ivory Coast, Burkina Faso, Chad, Liberia, Madagascar, Malawi, Mauritania, Msumbiki, Niger, Nigeria na Zambia.

Tanzania imeingizwa katika Mpango huo kwa kuwa ni nchi mwenyeji wa Mkutano kwani imeshapiga hatua kubwa katika usambazaji wa umeme kwa wananchi.

Aneleza kuwa kupitia Mpango Mahsus na Kitaifa wa M300 unaofadiliwa na WB, AfDB na Wadau wengine wa Maendeleo, Tanzania itawenza kuunganishia umeme watanzania milioni 13.5 yaani karibu mara mbili ya uwezo wake katika kipindi hicho cha miaka mitano na hiyo kufanya ongezeko la wateja milioni 8.3.

Mwanadiplomasia namba Moja wa Tanzania na Rais Samia ameendelea kuonesha Nguvu yake ya ushawishi Duniani kwa kuwaleta viongozi wa Dunia kuja kushiriki. Ikumbukwe huu ni mkutano wa Wakuu wa Nchi za Afrika ila viongozi wa Dunia pia watakuja Kwa ushawishi wa Rais Samia chini ya ajenda yake kuu ya Nishati safi Kwa Wanawake.

Naibu Waziri Mkuu na Waziri wa Nishati na Madini, Doto Biteko, anasema, Tanzania imepata wenyeji wa Mkutano huo kutokana na juhudzi za Rais Dk.Samia Suluhu Hassan kufungua nchi katika masuala ya Diplomasia lakini kivutio

UJUMBE MZITO WA DONALD TRUMP KWA AFRIKA

MUNGU amebariki nchi zenu kwa rasilimali nyingi, akili, na uwezo mkubwa. Ni wakati wa kuacha kusubiri mabadiliko kutoka nje na kuanza kuwajibisha viongozi wenu wala rushwa. Acheni kukimbia mtaifa ya kigeni na kuzurura mitaani huko mkitafuta fursa ambazo zinapaswa kuwepo nyumbani kwenu.

Kama Wamarekani wangelikubali ukandamizaji na kubaki kimya, hakungekuwepo na Marekani kama unavyoiona sasa. Kama Wafaransa wangekaa kimya mwaka 1775, hangekuwa na Ufaransa ya leo. Mapinduzi yanahitaji hatua, si

unyonge. Kwa nini mnaendelea kicheza siasa za kikabilo huko viongozi wenu wakiiba utajiri wa mtaifa yenu bila haya? Kwa nini mnategemea Shirika la Afya Duniani (WHO) kwa dawa za msaada wakati mna wataalamu wa madawa na tiba katika nchi zenu? Nchi zenu zimebarikiwa kwa vipaji na maarifa ya kutengeneza suluhisho za ndani.

Daini mifumo bora ya afya. Acheni viongozi wenu wakimbili nchi za nje kutiwa huko hospitali zenu nyumbani zikitelekezwa bila hata huduma thabiti ilihali mshajitawala tangu miaka ya 1960's.

Kwa nini viongozi wenu wanapora rasilimali zenu ili kuishi maisha ya anasa huku barabarza zenu zikiwa

mbovu, shule hazina fedha za kutosha, na umeme haupo wa uhakika? Je, mnasubiri malaika waje kutatta matatizo haya? M/Mungu amewapa uwezo wa kuchukua hatua, basi chukueni hatua.

Mataifa yaliyoendelea yamepata mafanikio kuitia uwajibikaji, kazi ngumu, na kujitolea, siyo kwa kusubiri miujiza. Marekani ni ya Wamarekani. Ufaransa ni ya Wafaransa. Ni wakati wa ninyi kuwajibika kwa nchi zenu. Acheni kukimbia mtaifa ya kigeni ili kujifungua na kutafuta uraia wa moja kwa moja kwa watoto wenu. Sera hiza zimeondolewa. Rudi nyumbani na mjenge Taifa ambalo mtaweza kujivunia kuzaliwa huko kwenu.

Mapinduzi huanza na watu, kama mmechoka na uongozi mbovu, inukeni. Dai takwimu sahihi za idadi ya watu,

uchaguzi wa haki, na mwisho wa wizi na ufsadi. Acheni kuruhusu wanasiwa wala rushwa na viongozi wa kidini kuwapumbaza kwa kusema ukandamizaji ni "mapenzi ya Mungu."

Kama Wafaransa walivenza kuungana dhidi ya majeshi na watawala wakandamizaji, nanyi mnawenza. Mabadiliko hayatakuja ikiwa mtakaa kimya na kinyonge. Kama mnataka umeme wa uhakika, barabara nzuri, na maisha bora, chukueni hatua. Acheni kukimbia Marekani, Canada, au Ulaya kwa kile ambacho mnawenza kujijengea nyumbani.

Ujumbe ni rahisi, inukeni, ungana, na mchukue hatima ya maisha yenu mikononi mwenu. Hatima ya Afrika ipo mikononi mwenu. Iwafikie miyoni na akilini mwenu, ni ninyi pekee mnaoweza kuunda Afrika mnayoitamani.

MAAMUZI YA TRUMP YATUFUNGUE MACHO HARAKA

NA MWANDISHI WETU

UTU wetu na thamani yetu, ilishuka miaka minge, baada ya kuukumbatia ulemavu wa kusaidiwa.Tukubaliane waafrika, kuna ujingga fulani tumeushikilia, tungkuwa watu wa kuendelea kupitia misaada, tungenhatoka hapa tulipo.

Ukweli ni kwamba, misaada minge ya magharibi hajawasaidia walengwa wa misaada hiyo zaidi ya kuishia mifukoni mwa watu wachache.Nitamshangaa Prof.Anna Tibajuka, kuulizia Ukimwi ulianzia wapi?.Ukimwi ulianzia Marekani,Kama ulianzia huko, ni kwa nini Umeua na kuteketeza waafrika wengi zaidi??.

Motive ya kutengeneza,hivi virusi ilikuwa ni nini?.

Ukiisoma, na kuielewa Sayansi ya Kirusi kinavyoingia,kuathiri Chembe hai ya kinga ambayo ni (Commander in chief), inayotoa amri, kwa chembe kinga nyininge, Lazima ukubaliane nami kuwa, maarifa ya binadamu ya "Genetic engineering yalifanya kazi.Dunia ina mengi ya kushangaza, Ngoja tujadiri tutawasaidiaje ndugu zetu wanaohitaji dawa hizi.

1) Kwa waafrika wote hii ni agenda yetu sote.a Tu

mobilise Resources,zetu tuwe na ushirika na wenye kupenda ushirika nasi, tujenge viwanda vyetu vya madawa, hata ikibidi kuwapeleka wana wa kiume na wa kike wa kitanzania, Kenya na nchi nyininge kupata maarifa ya juu zaidi ya kinga mwili(immunology).

b) Kila nchi inaweza kubeba jukumu moja moja, wakati Kenya waha tengeneza chanjo, sisi tujenge viwanda vya ARV.

2) Tuweke nguvu kwenye kukinga zaidi.a) Panaweza kuwa na vipimo vya kuchek kabla watu hawajaingiliana.b) Tutengeneze viwanda vya kuzalisha Condom nyingi.

C) Mtu anposhtuka kayatimba, basi guest zote ziwe na dawa za kuzuia kirusi hicho kusambaa(Post exposure prophylaxis).

d) Ngono duniani kote baadhi ya maeneo imetuwa ni commodity, basi kuwe na Priority kwenye nchi za kusaidia makundi yaliyoathirika kiuchumi, wapewe mikopo nafuu(serving disadvantaged societies),lli ku shift equilibrium ya biashara ya ngono, kuja kwenye biashara nyininge.

3) 1,2, hapo juu zinaweza ku apply kama long term plan,

short term plan ni kama hizi.a) Tupunguze matumizi.

Badala ya magari ya mil 600, tununue magari ya mil 60!, b) Tuwe na mfuko wa Taifa wa Ukimwi.Ninajaribu kuonyesha tu kuwa, hili tatizo liko ndani ya uwezo wetu!, Trump kutunyima misaada, ni NIA njema, ya kutaka tushtuke, tutumie raslimali zetu kwa faida ya watu wetu na si vikundi vya watu.

TUKATAE
ULEMAVU WA
KUSAIDIWA.

ii)Tuhamasithe matumize ya Teleconference, badala ya kulazimisha watu kusafiri kwa kuchoma mafuta ya petrol kwa ma V8 ili tuwe na hela ya emergency kwa ajili ya mfuko huu, badala ya kuitumia kununulia mafuta ya magari.

iii) 7% ya mapato ya mashindano yote kwenye mpira iende kwenye mfuko wa Taifa wa Ukimwi.Ninajaribu kuonyesha tu kuwa, hili tatizo liko ndani ya uwezo wetu!, Trump kutunyima misaada, ni NIA njema, ya kutaka tushtuke, tutumie raslimali zetu kwa faida ya watu wetu na si vikundi vya watu.

TUKATAE
ULEMAVU WA
KUSAIDIWA.

Bi Davies anasema kupanga ni muhimu ili kuhakikisha kuwa mabdalishano yanakwenda sawa.

mchakato kuwarudisha mateka wa Israel nyumbani kutoka Gaza unavyofanyika

MARA baada ya maelezo kupokelewa, timu kutoka Kamati ya Kimataifa ya Msalaba Mwekundu (ICRC) inaondoka kwa magari yenyenembo ya shirika la kibinadamu ili kuwachukua mateka huko Gaza.

Wanajeshi wa Israeli na wafanyakazi wa kitabibu pia wamekusanyika katika maeneo kadhaa tofauti, wakingojea kuwarudisha nyumbani.

Kuachiliwa kwa mateka, kunatazamwa kote ulimwenguni, kumekuja baada ya miezi kadhaa ya mazungumzo ya mvutano yenyenelengo la kumaliza vita vilivyoanza tarehe 7 Oktoba 2023, wakati wapiganaji wa Hamas walipowaua takribani watu 1,200 nchini Israel na kuwateka nyara usalama ili kupunguza hatari kwa wale wanaohusika."

ICRC, ambayo hufanya kazi kama mpatanishi asiyegemea upande wowote katika makabidhiano, hukusanya timu ya wataalamu, ambao baadhi yao wamehusika katika shughuli kama hizo hapo awali, ingawa hii ni changamoto zaidi.

Katika miezi 15 iliyofuata, zaidi ya Wapalestina 47,000 waliuawa huko Gaza, kulingana na wizara ya afya inayoendeshwa na Hamas, na wengi zaidi walipoteza makazi yao katika mashambulizi ya Israel.

Kuna baadhi ya maelezo ambayo kundi hilo haliwezi kuzungumzia hadharani kwa sababu ya wasiiasi kwamba linawenza kuhatarisha usalama wa operesheni hiyo.

Bi Davies anasema kupanga ni muhimu ili kuhakikisha kuwa mabdalishano yanakwenda sawa.

Hamas ulioanza 19 Januari,jumla ya mateka 33 wa Israel wanastahili kuachiliwa na kurejeshwa kwa familia zao wakati wa awamu ya kwanza, itakayodumu kwa wiki sita.

Kwa kubadilishana, mamia ya wafungwa wa Kipalestina katika jela za Israel wanaachiliwa huru.Ikiwa chochote kitaenda vibaya, inahatarisha mateka kubaki utumwani, na vita kutawala."Hii ni zaidi ya kuendesha gari," anasema msemajji wa ICRC Sarah Davies.

"Operesheni hizi zinaweza kuonekana rahisi, lakini kwa kweli ni ngumu sana na zinahitaji hatua kali za usalama ili kupunguza hatari kwa kila kitu.

"Kutokana na uzoefu wa awali, hapa na katika maeneo mengine duniani kote, tunajua kwamba vifaa na maelezo ya mwisho yanaweza kubadilika wakati wowote, hata wakati wa operesheni yenye, " anasema Bi Davies.

Wafanyakazi wa matibabu na wanaoitwa wataalamu wa uchafuzi wa silaha, waliofunzwa kutambua mabaki ya vita vya kulisika, husafiri na timu.

Wakati wa operesheni, wawakilishi wa ICRC pia wanawasiliana mara kwa mara na maafisa wa Israeli na Hamas, pamoja na wapatanishi.Umati wa watu ulikusanyika katika Jiji la Gaza kwa ajili ya kuachiliwa kwa mateka watatu wa Israel.

Nini kitakachofuata baada ya Mali, Niger na Burkina Faso kujiondoa Ecowas?

NCHI tatu zilizo chini ya utawala wa kijeshi zimeondoka rasmi katika kanda ya Afrika Magharibi Ecowas, baada ya zaidi ya mwaka mmoja wa mvutano wa kidiplomasia. Kujiondoa kwa Mali, Burkina Faso na Niger ni pigo kubwa kwa Ecowas, ambayo ina umri wa miaka 50 ikichukuliwa kuwa kundi muhimu zaidi la kikanda barani Afrika.

Mgawanyiko huo ulizuka baada ya nchi hizo tatu zinazoondoka kukataa madai ya Ecowas kurejesha utawala wa kidiplomasia. Siku ya Jumatano Ecowas ilisema itaweka "milango wazi" kwa Mali, Burkina Faso na Niger, ingawa wameendeleza kambi yao wenye, Muungano wa Nchi za Sahel (AES kwa kifupi katika lugha ya Kifarsana).

Ecowas ni nini? Ecowas - ambayo inawakilisha Jumuiya ya Kiuchumi ya Mataifa ya Afrika Magharibi - ilianzishwa mwaka 1975 katika jithihza za kuboresha ushirikiano wa kiuchumi na kisiasa katika eneo la Afrika Magharibi. Kabla ya maamuzi ya Jumatano, kambi hiyo ilikuwa na wanachama 15, yakiwemo mataifa kama Nigeria, Ghana, Ivory Coast na Senegal.

Raia wa nchi zote za Ecowas kwa sasa wana haki ya kuishi na kufanya kazi katika nchi zote wanachama, kadhalika bidhaa kuweza kuzunguka kwa uhuru. Kwanini Mali, Niger na Burkina Faso zimejiondoa?

Uhusiano katia Ecowas na nchi tatu za Sahel umekuwa wa

wasiwaso tangu jeshi lilipochukua mamlaka nchini Niger mwaka 2023, Burkina Faso mwaka 2022 na Mali mwaka 2020.

Baada ya mapinduzi ya Niger, Ecowas iliweka vikwazo vinavyodhoofisha nchi hiyo, kama vile kufungwa kwa mipaka, kufungwa kwa safari za ndege zote za kibashara na kufungiwa kwa mali za benki kuu. Ecowas pia ilitishia kupeleka vikosi vyake nchini Niger ili kurejesha utawala wa kidemokrasia.

Lakini uamuhi huu mgumu uliimariswa tu azimio la mataifa hayo matatu yanayotawaliwa kijeshi. Mali na Burkina Faso zilicoso vikwazo vya "kikatili" vya Ecowas na kuapa kuilinda Niger ikiwa umuja huo utaingilia kijeshi.

Baada ya kusimamishwa na Ecowas, mataifa hayo matatu yaliibju kwa kutoa notisi Januari iliyopita kwamba wangejiondoa katika kipindi cha mwaka mimoja, wakitimiza ratiba iliyowekwa na jumuiya hiyo kwa mataifa ambayo yanaamua kujiondoa.

Mazungumzo kati ya Ecowas na mataifa hayo yanayotawaliwa kijeshi yamefanya tangu wakati huo - lakini yameshindwa kubadili msimamo huo. Nchi hizo tatu zinaishutumu Ecowas kwa kuwa karibu sana na madola ya Magharibi na badala yake zimeegemea upande wa Urusi.

Je, kujiondoa huko kutaathiri vipi nchi hizo tatu? Kwa mujibu wa nchi

zinazojiondoa, sasa zitapata uhuru mkubwa zaidi na pia uhuru kutoka kwa jeshi ambalo lina ajenda ya kigeni.

Lakini wachambuzi wanasema Niger, Mali na Burkina Faso huenda zikatatzika nje ya jumuiya hiyo - hizi ni nchi maskini na zisizo na bahari ambazo uchumi wake unategemea majirani zao wa Afrika Magharibi.

Wakati Ecowas inafanya kazi masharti ya uhusiano wake wa siku za usoni na nchi hizo tatu, inasema itaendelea kutambua hati za kusafiria na vitambulisho vyote vyenye nembo ya Ecowas inayotumiwa na raia kutoka Mali, Niger na Burkina Faso.

Nchi hizo pia zitasalia katika mpango wa bishashira huria wa umaja huo. Vile vile, mwenyekiti wa AES, mtawala wa kijeshi wa Mali Assimi Goita, alisema Januari mwaka jana kwamba haki ya raia wa Ecowas "kuingia, kuzunguka, kuishi, kuanzisha na kuondoka katika eneo" la jumuiya hiyo mpya itadumishwa.

Ilyasu Gadu, mtaalamu wa masuala ya kimataifa na mshauri wa vyombo vya habari anayeishi katika mji mkuu wa Nigeria Abuja, aliiambia BBC: "Viongozi hao watatu wamechukua hatua kusema: 'Ndiyo, tunajiondoa Ecowas lakini tunataka kudumisha uhusiano wetu...tusifunge mipaka yetu' kwa sababu lazima wangetambua kwamba kama wangefanya hivyo, ingekuwa sawa na kujidhoofisha."

Waangalizi wa Afrika Magharibi pia wana wasiwaso kujiondoa huko kutaathiri usalama katika eneo hilo. Sahel - eneo lenye ukame kusini mwa

Jangwa la Sahara ambalo linajumuisha nchi tatu zinazojiondoa - linakabiliwa na uasi wa jihadi na sasa linachangia "karibu nusu ya vifo vyote vinavyotokana na ugaidi duniani", afisa mkuu wa Umoja wa Mataifa alisema mwezi Aprili.

Ecowas ilikuwa ikizungu mkono Mali, Burkina Faso na Niger katika vita vyao dhidi ya wanajihadi, lakini msaada huu sasa unaweza kufutwa, waangalizi wanahofia.

Ingawa utawala wa kijeshi sasa unapokea silaha na mamluki kutoka Urusi, wanamgambo hao wanaendelea kuwasababishia hasara kubwa raia na vikosi vya jeshi. Je, uamuhi huu utaathiri vipi Ecowas? Ecowas itapoteza watu milioni 76 kati ya watu wake milioni 446 na zaidi ya nusu ya eneo lake lote la ardhi.

Pia kuna wasiwaso kwamba kujiondoa kutadhoofisha umaja wa kikanda na ushirikiano katika kupambana na uasi. Mgawanyiko huo

"unazidisha mgogoro wa uhalali wa ECOWAS ambao mara nyangi umeshindwa kukidhi matarajio ya watu katika kuzingatia utawala wa sheria," Ulf Laessing, mkuu wa mpango wa Sahel katika Wakfu wa Konrad Adenauer, aliiambia Associated Press.

"Kwamba nchi tatu masikini zaidi wanachama ziliamua kuondoka kwenye kambi hiyo inaifanya Ecowas machoni pa raia wake kuonekana kama mtu aliyeshindwa katika mzozo huu."

RASHFORD ANAVYOMCHEUA KOCHA WAKE

KOCHA wa Manchester United, Ruben Amorim amegonga vichwa vya habari aliposema, ni bora kumuweka kama mchezaji wa akiba kocha wake wa makipa mwenye umri wa miaka 63, kuliko Marcus Rashford, kwa sababu hana juhud.

Rashford hajacheza kwenye kikosi cha United kwa muda wa wiki sita. Amorim anasema mshambuliaji huyo wa Uingereza hafanyi vyema katika mazoezi.

Mustakabali wake ndani ya Old Trafford haujulikani. Kuna klubu za Ulaya zinazohusishwa na kutaka kumsajili mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 27, kabla ya tarehe ya mwisho ya uhamisho wa wachezaji wiki ijayo.

Sio mara ya kwanza kwa kocha wa Ligi Kuu England kumkosoa hadharani mmoja wa wachezaji wake.

Harry Redknapp na Darren Bent

Harry Redknapp alidai kuwa mke wake angefunga, pale Darren Bent alipokosa bao dakika za lala salama. Siku Tottenham ilipotoka sare ya 1-1 na Portsmouth Januari 2009.

Redknapp alisema: "Huwezi kupata nafasi nzuri zaidi ya kushinda goli kuliko ile uliyopata. Hata mke wangu angeweza kufunga."

Licha ya kauli hiyo, Bent alibaki kwenye safu ya wachezaji wa Redknapp na alimaliza msimu wa 2008-09 kama mfungaji bora wa Tottenham akiwa na mabao 17, kabla ya kujunga na Sunderland majira ya kiangazi.

Redknapp alitumia miaka mingine mitatu na nusu akiwa White Hart Lane (Tottenham) akiwasaidia kufika robo fainali ya Ligi ya Mabingwa mwaka 2011, lakin alitumuliwa Juni 2012.

Harry Redknapp na Adel Taarabt

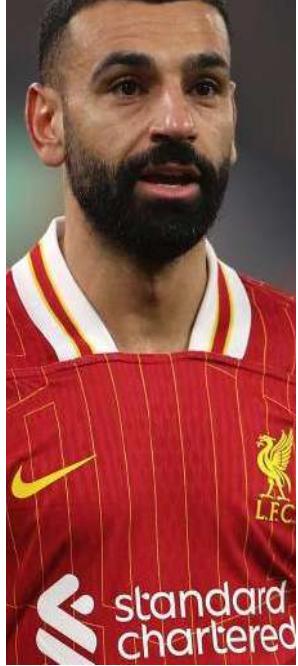
Redknapp, wakati huo akiwa meneja wa QPR, hakusita kumkosoa Adel Taarabt alipoulizwa kwa nini kiungo huyo ameachwa nje ya kikosi kwenye mchezo dhidi ya Liverpool, Oktoba 2014. "Siwezi kuwalinda watu ambao hawataki kukimbilia na kufanya mazoezi, na wana uzito wa mawe matatu," alisema Redknapp.

"Alicheza katika mchezo wa timu ya kikosi cha pilii juu na ningeweza kukimbilia zaidi ya alivyokimbia ye. Siwezi kumchagua."

Taarabt ilijibu kwa kusema Redknapp alikuwa akitoa visingizio kutokana na matokeo mabaya ya timu hiyo, wakati huo timu ikiwa nafasi ya chini kwenye msimamo wa Ligi Kuu.

Kiungo huyo alichezea klubu hiyo mechi tano tu, kabla ya kujunga na Benfica msimu wa joto wa 2015.

QPR ilishuka daraja mwishoni mwa msimu wa 2014-15. Redknapp alipandisha tena daraja timu hiyo msimu uliofuata kabla ya kung'atuka Januari 2015.

Salah anukia Al Hilal

Al-Hilal wamepewa nafasi kubwa ya kumsajili winga wa Liverpool kutoka Misri Mohamed Salah, 32, msimu huu baada ya timu hiyo ya Saudi Pro League kubatilisha mkataba wa mshambuliaji wa Brazil Neymar, 32. (Telegraph – Subscription Required).

Man Utd wajitosa kwa Casemiro

Roma wanataka kumsajili kiungo wa kati wa Manchester United na Brazil Casemiro, 32, kwa mkopo hadi mwisho wa msimu huu, lakini uhamisho unategemea kumuuzza mchezaji wa kimataifa wa Argentina Leandro Paredes, 30. (Mail),.

KUMEKUCHA **MICHEZO**

IJUMAA, JANUARI 31, 2025

Samia Suluhu academy kuchochaea Utalii

NA MWANDISHI

WETU,Zanzibar
KATIBU wa Itikadi,Uenezi na Mafunzo,Amos
Makalla,amesema,kukamilika kwa uwanja wa mpira wa kisasa wa Samia suluhu Academy,utaongeza utalii wa kimichezo Visiwani Zanzibar.

Makala ameyasema hayo jana wakati wakati wa ziara yake katika Mkoa wa Kusini Unguja na kukagua miradi mbalimbali ya kimkakati akianzia Samia Sport Academy Ujenzi wa Uwanja wa Kisasa utakaochukua Watazamaji 23000.

Alisema,mbali ya kukuza utalii kwa timu zote zitakazokujaa Kizimkazi uwanja na chuo hicho utatumika kukuza vipaji nya wanasona nchini.

Katika ziara hiyo Makalla,alikagua Kituo cha Afya cha Kisasa kiiwacho Kizimkazi Center ambacho kimejengwa kwa gharama Bilioni 7 na kitahudumia Wananchi Elfu 13.

Pia kituo hicho kitasaidia eneo kubwa na Mradi wa Daraja pamoja na kutembelea Skuli ya Elimu Mjumuisho Jendele inayohudumia watoto wenyewe mahitaji maalumu ndani ya Kusini Unguja.

Winga mpya Yanga kuanza na Kagera Sugar

NA MWANDISHI
WETU

Ni kama vile mashabiki wa klabu ya Yanga hawajapata muda mzuri ya kumuangalia na kumfanya tathmini winga wao mpya Jonathan Ikangalabo, aliyesajiliwa katika kipindi cha dirisha

dogo, hivyo wanatamani Jumamosi ifike hata leo ili waweze kumuona nyota wao huyo. Yanga itaumana na Kagera Sugar katika mchezo wa Ligi Kuu ya NBC Jumamosi katika uwanja wa KMC, ambapo taarifa zinadokeza kuwa kocha Mkuu wa Yanga Sead Ramovic amepanga kutumia mchezo huo kumjaribu

Ikangabo aliyesajiliwa kutoka As Vita ya nchini DRC. Kabla hajajunga na Yanga winga huyo alikuwa tegemeo akiisaidia sana timu hiyo ya awali ambapo Yanga ilivutika naye baada ya kuona kiwango chake. Inadaiwa

Ikangalabo licha ya kucheza nafasi zote za pemberi lakini ni mchezaji mwenye kasi kubwa na uwezo wa kupachika mabaò kutokea pemberi, pia ni mtaalamu wa kujipiga kona.